

I. Παραθετικά επιθέτων

A. Ομαλά παραθετικά

1. Δευτερόκλιτα επίθετα

Συγκριτικός: -ό/ώτερος, -ο/ωτέρα, -ό/ώτερον
π.χ. δικαιότερος, δικαιότερα, δικαιότερον
ιερώτερος, ιερωτέρα, ιερώτερον

Υπερθετικός: -ό/ώτατος, -ο/ωτάτη, -ό/ώτατον
π.χ. δικαιότατος, δικαιότατη, δικαιότατον
ιερώτατος, ιερωτάτη, ιερώτατον

- Η επιλογή μεταξύ -ο- και -ω- για τις καταλήξεις των παραθετικών των δευτερόκλιτων επιθέτων εξαρτάται από το εάν η παραλήγουσα του επιθέτου στο θετικό βαθμό είναι μακρά ή βραχεία. Συγκεκριμένα:

Εάν η παραλήγουσα του επιθέτου είναι **μακρά** (π.χ. ξηρός), στα παραθετικά του επιθέτου χρησιμοποιείται -ο- (ξηρότερος, ξηρότατος).

Εάν η παραλήγουσα του επιθέτου είναι **βραχεία** (π.χ. σοφός), στα παραθετικά του επιθέτου χρησιμοποιείται -ω- (σοφώτερος, σοφώτατος).

Ειδική περίπτωση αποτελεί η «θέσει μακρά» παραλήγουσα. Ως θέσει μακρά λογίζεται οποιαδήποτε συλλαβή –ανεξαρτήτως του φωνήεντος που περιέχει– εφόσον ακολουθείται από δύο ή περισσότερα σύμφωνα ή από διπλό σύμφωνο (π.χ. σεμνός, σεμνότερος, σεμνότατος).

- Προκειμένου να σχηματίσουμε τα παραθετικά ενός επιθέτου που στην παραλήγουσα του θετικού βαθμού παρουσιάζει δίχρονο φωνήεν (α, ι, υ), πρέπει να γνωρίζουμε ποια δευτερόκλιτα επίθετα έχουν το φωνήεν της παραλήγουσας μακρό και ποια βραχύ.

-ότερος { Έχουν το **δίχρονο** της παραλήγουσας **μακρό** τα επίθετα:

- ἀνιαρός, ἰσχυρός, ψιλός, φλύαρος, πρᾶος και λιτός, π.χ. ἀνιαρότερος, ἀνιαρότατος.
- πὺν εἶναι σύνθετα με β' συνθετικό τα ουσιαστικά λύπη, κίνδυνος, ψυχή, θυμός, τιμή, νίκη και κύρος, π.χ. εὐψυχότερος, εὐψυχότατος.

-ώτερος { Έχουν το **δίχρονο** της παραλήγουσας **βραχύ** τα επίθετα που λήγουν σε:

- ιος, -ικος, -ιμος, -ινος, π.χ. δόκιμος → δοκιμώτερος, δοκιμώτατος.
- ακος, -αλος, -αμος, -ανος, -ατος, π.χ. δυνατός → δυνατώτερος, δυνατώτατος.
- αρος, -υρος, -χος, π.χ. ἥσυχος → ἥσυχώτερος, ἥσυχώτατος.

2. Τριτόκλιτα επίθετα σε -ης, -ης, -ες και -ων, -ων, -ον

Συγκριτικός: -έστερος, -εστέρα, -έστερον
π.χ. εὐσεβέστερος, εὐσεβεστέρα, εὐσεβέστερον
σωφρονέστερος, σωφρονεστέρα, σωφρονέστερον

Υπερθετικός: -έστατος, -εστάτη, -έστατον
π.χ. εὐσεβέστατος, εὐσεβεστάτη, εὐσεβέστατον
σωφρονέστατος, σωφρονεστάτη, σωφρονέστατον

B. Ανώμαλα παραθετικά

Συγκριτικός: -(ί)ων, -(ί)ων, -(ι)ον
π.χ. βελτίων, βελτίων, βέλτιον

Υπερθετικός: -ιστος, -ίστη, -ιστον
π.χ. βέλτιστος, βελτίστη, βέλτιστον